Riksdagens protokoll
1990/91:2

Tisdagen den 2 oktober

Kl. 14.00–15.03

Efter gudstjänst i Storkyrkan, där predikan hölls av biskop Jonas Jonsson, öppnades riksmötet i kammarens plenisal enligt det program som i bilaga fogats till detta protokoll.

1 § Lyrik

Skådespelarna Margaretha Krook och Max von Sydow läste följande dikter:

Prolog
av Alf Henrikson

Det svenska språket har klingat
i tusen år och mer
och det mesta blev aldrig bevingat
som dess stora poeter skrev ner.
Vad de kvad och vad de månde heta
står dock tryckt på historiens blad.
Och Sveriges riksdag bör veta
vem som gav upphov till vad.

Du går icke ensam
av Carl Jonas Love Almqvist

Om bland tusen stjärnor
någon enda ser på dig,
tro på den stjärnans mening,
tro hennes ögas glans.

Du går icke ensam.
Stjärnan har tusen vänner;
alla på dig de skåda,
skåda för hennes skull.

Lycklig du är och säll.
Himlen dig har i kväll.

I rörelse
av Karin Boye

Den mätta dagen, den är aldrig störst.
Den bästa dagen är en dag av törst.

Nog finns det mål och mening i vår färd –
men det är vägen, som är mödan värd.

Det bästa målet är en nattlång rast,
där elden tänds och brödet bryts i hast.

På ställen, där man sover blott en gång,
blir sömnen trygg och drömmen full av sång.

Bryt upp, bryt upp! Den nya dagen gryr.
Oändligt är vårt stora äventyr.

Pojkarne
av Anna Maria Lenngren

Jag minns den ljuva tiden,
jag minns den som i går,
då oskulden och friden
tätt följde mina spår,
då lasten var en häxa
och sorgen snart försvann
då allt utom min läxa
jag lätt och lustigt fann.

Uppå min mun var löjet
och hälsan i min blod,
i själen bodde nöjet,
var människa var god.
Var pojke, glad och yster,
var strax min hulda bror,
var flicka var min syster,
var gumma var min mor.

Jag minns de fria fälten
jag mätt så mången gång,
där ofta jag var hjälten
i lekar och i språng;
de tusen glada spratten
i sommarns friska vind

med fjärlarne i hatten
och purpurn på min kind.

Av falskheten och sveken
jag visste intet än,
i var kamrat av leken
jag såg en trogen vän.
De långa lömska kiven,
dem kände icke vi;
när örfilen var given,
var vreden ock förbi.

Ej skillnad till personer
jag såg i nöjets dar;
bondpojkar och baroner,
allt för mig lika var.
I glädjen och i yran
den av oss, raska barn,
som gav den längsta lyran,
var den förnämsta karln.

– – –

Men, mina ungdomsvänner,
hur tiden ändrat sig!
Jag er ej mera känner,
I kännen icke mig.
De blivit män i staten,
de forna pojkarne,
och kivas nu om maten
och slåss om titlarne.

Med fyrtio år på nacken
de streta i besvär
tungt i den branta backen,
där lyckans tempel är. –
Vad ger då denna tärnan,
så sökt i alla land? –
Kallt hjärta under stjärnan,
gul hy och granna band.

Sång efter skördeanden
av Erik Axel Karlfeldt

Här dansar Fridolin,
han är full av det söta vin,
av sin vetåkers frukt, sina bärmarkers saft,

av den vinande valsmelodin.
Se, med livrockens väldiga skört på sin arm
hur han dansar var flicka på balen varm,
tills hon lutar – lik vallmon på slokande skaft –
så lycksaligen matt mot hans barm.

Här dansar Fridolin,
han är full av minnenas vin.
Här hugsvalades far och farfar en gång
av den surrande bondviolin.
Men nu soven I, gamle, i högtidens natt,
och den hand, som gned strängarna då, är nu matt,
och ert liv samt er tid är en susande sång,
som har toner av sucksamt och glatt.

Men här dansar Fridolin!
Sen er son, han är stark, han är fin,
och han talar med bönder på böndernas sätt
men med lärde män på latin.
Och hans lie går skarp i er nyodlings gull,
och han fröjdas som I, när hans loge står full,
och han lyfter sin mö som en man av er ätt
högt mot höstmånens röda kastrull.

Till tidens formgivare
av Ingrid Sjöstrand

Avskaffa vapnen
Tillåt inte
att de tillverkas
Tillåt inte
att de tillförs
någon
Tillåt dem inte
– Då kastar de sten!
Avskaffa stenen
– Då flyger de dig i strupen
av skam
att inte få slåss!
Avskaffa skammen
Avskaffa de förlorade
ansiktena
Hölj barnen med ära
Låt deras stolta
ansikten
växa fast
Låt deras huvuden

bäras
på raka
nackar
Lova och prisa barnen!
Det har vi råd med
Vapnen stenarna
skammen
har ingen råd med
Ta ifrån dem
vapnen
stenarna
skammen
Hölj dem
med ära
Ge dem stolta
ansikten
som inte kan
förloras

En naken främling
av Alf Henrikson

En naken främling träder i världen in.
Någon torkar honom i synen och daskar honom
i baken.
Någon lindar en filt om hans bleka, hårlösa skinn.
Och om femtio år om det vill sig väl är han
varken blek eller naken.
Sverige åt svenskarna! lyder hans bidrag till
världsförbättrarbråket.
Han har glömt att han själv var en naken främling
som inte kunde språket.

Prognos
av Alf Henrikson

Att planera vår framtid är inte lätt
fast lagret av fakta är stort.
Men den ordnar sig säkert på något sätt
för det har den ju alltid gjort.

2 § Öppnande av riksmötet

Anf. 1 TALMANNEN:

Eders Majestät! Jag hemställer nu att Eders Majestät måtte förklara 1990/91 års riksmöte öppnat.

Anf. 2 HANS MAJESTÄT KONUNGEN:

Herr talman! Ärade ledamöter! När ni, valda ombud för Sveriges folk, i dag åter samlas här i Stockholm inleds ett nytt arbetsår för riksdagen.

Ni har en ansvarsfull uppgift att fylla. Många frågor av stor betydelse för vårt land och dess medborgare kommer att bli föremål för diskussion och beslut under kommande riksdagsperiod.

Under det gångna året har fortsatta framsteg gjorts i fråga om avspänning mellan de två supermakterna samt reducering av vapensystem och militära styrkor i Europa. Tillsammans med de fortgående förändringarna i Östeuropa har detta medfört att de två försvarsalliansernas uppgifter och betydelse har blivit föremål för diskussion.

Samtidigt har oroligheterna i Mellersta Östern givit oss en allvarlig påminnelse om att det finns stora risker för väpnade konflikter i olika delar av världen.

Förenta nationernas agerande i denna krissituation inger förhoppningar om en ökad betydelse för FNs fredsbevarande roll. Förändringarna i Östeuropa skapar förutsättningar för en ny och positiv politisk och ekonomisk utveckling. Detta kommer att ha stor betydelse för oss alla.

I morgon, den 3 oktober, återförenas Väst- och Östtyskland till en nation. Det är en historisk händelse.

I Sovjetunionen reses ökade krav på självständighet från ett stort antal delrepubliker, bl.a. de baltiska. Hur detta kommer att påverka utvecklingen i vår grannstat är svårt att förutspå.

Ett nytt försvarsbeslut skall fattas av riksdagen under nästa år. Det gäller den långsiktiga utvecklingen av vårt totalförsvar. Vi hoppas och vill gärna tro att den nuvarande situationen med reduceringar av de av de militära resurserna i vår omvärld skall fortsätta, men det är viktigt att vi inte enbart ser till det aktuella läget. Vi måste agera så att vi har handlingsfrihet och kan möta de behov som kan komma att uppstå i framtiden.

Viktiga frågor rörande vår ekonomi kommer att kräva Edert ställningstagande. Dit hör bl.a. Sveriges framtida relationer till EG.

I ökad omfattning måste vi sträva efter att vidta konkreta åtgärder för vår miljö. Miljöproblemen har en stark knytning till vår energiförsörjning. Båda dessa områden är stora och komplicerade. De kommer att kräva noggranna överväganden från Eder sida.

Jag har med dessa exempel på viktiga frågor som kommer att finnas med i Edert arbete önskat framhålla hur betydelsefullt detta är för landets framtid. De beslut som ni fattar under detta riksmöte kommer att beröra oss alla. Vi kommer med uppmärksamhet och intresse att följa Edert arbete för vårt lands utveckling.

Jag önskar Eder välgång i detta viktiga värv och förklarar härmed 1990/91 års riksmöte öppnat.

3 § Regeringsförklaring

Anf. 3 Statsminister INGVAR CARLSSON:

Eders Majestäter, Eders Kungliga Högheter, herr talman, ledamöter av Sveriges riksdag!

I morgon, den 3 oktober 1990, förenas de båda tyska staterna. Därmed försvinner det främsta uttrycket för Europas delning och det kalla kriget. Sverige hälsar med största tillfredsställelse det enade, fria och demokratiska Tyskland.

Trots växande samförstånd och avspänning i världen visar Iraks ockupation av Kuwait hur bräcklig freden är.

Iraks agerande är ett flagrant brott mot folkrätten. Konflikten måste lösas genom att Irak omgående uppfyller Förenta nationernas krav och lämnar Kuwait.

Sverige hälsar med tillfredsställelse den aktiva roll som Förenta nationerna nu spelar för att upprätthålla internationell fred och säkerhet. Om säkerhetsrådet så begär, är Sverige berett att ställa fredsbevarande styrkor och militär personal till FNs förfogande. Sverige ger ett omfattande bistånd till dem som drabbas av konflikten.

Regeringen kommer att fortsätta de intensiva ansträngningarna för att svenskarna skall få lämna det berörda området. Olika kanaler utnyttjas. Alla utländska medborgare, som så önskar, måste få lämna Irak och återförenas med sina familjer.

De omvälvande internationella händelserna under det senaste året ställer nya krav på Sveriges utvecklingssamarbete.

Sveriges åtagande att ge ett stöd till u-ländernas långsiktiga ekonomiska, miljömässiga och sociala utveckling står fast.

Barnens överlevnad och utveckling är i dag en av de centrala, globala frågorna. Sverige var en av initiativtagarna till barntoppmötet i FN. Konkreta åtaganden krävs för att förverkliga FN-konventionen om barns rättigheter.

För att bidra till en ny fredlig världsordning kommer Sverige att fortsätta att verka för ett förbud mot kärnvapenprov och ett avtal om totalförbud mot kemiska vapen. Regeringen kommer i FN att lägga fram förslag om förhandlingar om ett förbud mot kärnvapen till havs.

Under 1980-talet stärktes Sveriges ekonomi påtagligt. Investeringarna ökade kraftigt, sysselsättningen steg och budgetunderskottet avvecklades tack vare god tillväxt och återhållsamhet med nya utgifter.

Framstegen har emellertid lett till ökade anspråk och ekonomin har överansträngts. Priser och kostnader ökar snabbt och leder till låg tillväxt och risker för stigande arbetslöshet. Ett alltför lågt sparande återspeglas i ett växande bytesbalansunderskott. Krisen i Mellanöstern lägger ytterligare bördor på den svenska ekonomin och innebär risker för framtiden. Detta ställer krav på en kraftfull och målmedveten politik.

Vårens uppgörelse kring den ekonomiska politiken hade positiva effekter på samhällsekonomin.

En fortsatt restriktiv finans- och penningpolitik är nödvändig. Budgetpolitiken kommer i enlighet härmed att vara mycket stram. Förslag till reformer föreläggs riksdagen endast under förutsättning att de utan skattehöjningar kan finansieras inom ramen för en fortsatt stram finanspolitik.

För att värna sysselsättning och välfärd måste nu uppgiften att nedbringa inflationen och att återställa balansen i samhällsekonomin överordnas andra ambitioner och krav.

År 1991 är från den utgångspunkten ett avgörande år. Skall Sveriges kon-

kurrenskraft bibehållas, måste jakten mellan löner och priser brytas. I annat fall kommer arbetslösheten att stiga.

Med skattereformens sista etapp erbjuds dessutom särskilt goda förutsättningar för att år 1991 radikalt dämpa löneökningstakten. Det gäller att växla om från inflationslöner till reallöner.

Den av regeringen utsedda förhandlingsgruppen skall vara arbetsmarknadens parter behjälplig att nå ett stabiliseringsavtal för i första hand 1991. Ytterst vilar emellertid ansvaret härför på parterna själva.

En proposition med riktlinjer för den ekonomiska politiken de närmaste åren kommer att föreläggas riksdagen i höst.

Demokratins vitalitet förutsätter att olika åsikter kan brytas och prövas mot varandra. En livaktig debatt mellan partierna är nödvändig. Det är demokratins ena sida.

Den andra sidan är att partierna måste kunna samverka i för nationen avgörande frågor. Det kravet ställer medborgarna på oss folkvalda politiker.

Så var det i skattepolitiken. Genom den stora skattereformen får Sverige ett rättvist, enkelt, likformigt och effektivt skattesystem som stimulerar arbete och sparande. En viktig fråga kunde lösas över partigränserna i riksdagen.

Vid sidan av den ekonomiska politiken ligger nu tre sådana frågor framför oss: energipolitiken, Europapolitiken och försvarspolitiken.

En långsiktigt hållbar *energipolitik* är avgörande för hela vårt lands framtid.

Kärnkraften skall avvecklas till år 2010 och energiförsörjningen tryggas. Omställning av energisystemet måste förenas med målen om god miljö, full sysselsättning, tillväxt och rättvist fördelad välfärd. De bästa förutsättningarna för detta skapas om energipolitiken utformas i bred enighet mellan partierna.

De aviserade samtalen i energipolitiken har till syfte att skapa en bred parlamentarisk bas för en långsiktigt hållfast energipolitik.

Riksdagens partier bör söka samstämmighet om *Europapolitiken*.

Europas politiska karta ritas om. Säkerhet, samarbete och samförstånd är nyckelord i förändringen.

Den centrala uppgiften i Europa är nu att skapa ett system för gemensam säkerhet, som omfattar alla Europas länder och folk. Inom ramen för den europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen, ESK, kommer regeringen att aktivt verka för tillkomsten av ett sådant system. Målet är en fredsordning som undanröjer alla hot om krig i Europa.

I Öst- och Centraleuropa har folkens krav på frihet, demokrati och bättre levnadsvillkor segrat. En gigantisk omställning väntar, inte minst i Sovjetunionen. De västeuropeiska länderna måste medverka till att en sådan omställning underlättas. Det fortsatta samarbetet med länderna i Östeuropa är en viktig del av Sveriges Europapolitik.

Samarbetet med de baltiska grannfolken skall utvecklas och fördjupas. Sverige ser fram mot den dag, då de baltiska republikerna, i enlighet med Helsingforsdokumentets bestämmelser och anda, uppnår självständighet.

Ett framgångsrikt resultat av de pågående förhandlingarna mellan EFTA

och EG utgör en värdefull byggsten i det nya Europa. Samarbetet mellan de nordiska länderna är ett viktigt bidrag till den europeiska integrationen.

Sverige eftersträvar ett så omfattande och djupgående samarbete med EG som är förenligt med vår neutralitetspolitik.

I det nya Europa kan EGs utrikes- och säkerhetspolitiska samarbete komma att få en sådan inriktning och utformning att det utesluter ett förpliktande utrikespolitiskt samarbete och en gemensam försvarspolitik. I ett Europa, med en ny fredsordning och där blockgränserna försvunnit, skulle det därmed gå att förena ett svenskt medlemskap i EG med en fortsatt neutralitetspolitik.

Genom en generös och samordnad migrations- och flyktingpolitik måste Europa agera för ett gemensamt förhållningssätt inför framtida befolkningsrörelser. Regeringen kommer att intensifiera arbetet på detta område, såväl inom ramen för det nordiska samarbetet som i bl.a. Europarådet, där Sverige 1991 övertar ordförandeskapet i ministerkommittén.

Riktlinjer för en framtida flykting-, invandrings- och invandrarpolitik utvecklas.

Också när det gäller det svenska *försvarets framtida utformning* är det önskvärt med en bred politisk enighet.

Grunden för svensk säkerhetspolitik är en fast och konsekvent neutralitetspolitik som stöds av ett starkt och allsidigt totalförsvar.

Förändringarna i Europa och i förhållandet mellan stormakterna kommer dock att påverka den svenska försvarsplaneringen. Regeringen kommer att söka ett brett stöd i riksdagen för den kommande försvarspropositionen.

Näringspolitiken har en strategisk betydelse för att öka tillväxten i ekonomin. Regeringens politik inriktas i ökad utsträckning på åtgärder som förbättrar ekonomins funktionssätt, skapar fungerande marknader med ökad konkurrens och stärker näringslivets internationella konkurrenskraft.

På grundval av ett livskraftigt jordbruk och minskad protektionism omdanas livsmedelspolitiken i syfte att skapa bättre kvalitet, en dämpad prisutveckling och ett mer varierat utbud av livsmedel.

Regionalpolitiken fullföljs i enlighet med riksdagsbeslutet våren 1990. Detta innebär att insatser görs i regionalpolitiskt prioriterade områden för att stärka infrastrukturen samt för att stödja tillväxten av industri- och tjänsteföretag.

Utrymme för ökade investeringar i transportsektorns infrastruktur skapas genom nya former för huvudmannaskap och finansiering.

Förslag om ökade insatser för miljövänliga trafiksystem i de tre storstadsområdena föreläggs riksdagen. Förhandlingar genomförs med Danmarks regering om fasta förbindelser över Öresund.

Välfärdspolitiken inriktas på att ge alla människor möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv på grundval av ekonomisk och social trygghet.

Detta bidrar till en stark ekonomi, både genom att människors produktiva förmåga ökar och genom ett minskat offentligt utgiftstryck. Förnyelsen av den offentliga verksamheten skall bidra till tillväxt och välfärd.

Utrymmet för medborgarnas personliga val och önskemål skall öka inom utbildning, vård och omsorg.

Arbetsmarknadspolitiken inriktas ytterligare på utbildning och arbetsför-

medling samt på att stödja människors återkomst till arbetslivet. Om arbetslösheten stiger har regeringen hög beredskap. I en sådan situation kan andra åtaganden få stå tillbaka.

En ny arbetslivspolitik kommer att ta upp kampen mot dåliga arbetsmiljöer. Utslagningen från arbetslivet skall bekämpas. Till grund för en sådan politik ligger arbetsmiljökommissionen och de 15 miljarder kronor som kommer att finnas i arbetslivsfonden. Vi står inför en bred förnyelse av villkoren inom arbetslivet, till förmån främst för dem som har de tyngsta och farligaste jobben. Detta blir en av de största och viktigaste uppgifterna under 90-talet.

Arbetsgivarens rehabiliteringsansvar och ansvar för att förebygga arbetsskador och ohälsa lagfästs.

Lagfäst sjuklön införs den 1 juni 1991.

Sjuk- och arbetsskadeförsäkringarna reformeras, så att de bättre medverkar till att ge människor hjälp att komma tillbaka till ett aktivt liv efter sjukdom eller förtidspension. Ambitionen är att ohälsotalet minskas med två dagar under ett år och med tio dagar på fem år.

Hälso- och sjukvårdens förnyelsearbete skall ge ökad tillgänglighet och öppnare vårdformer. Förebyggande arbete utvecklas.

Under året kommer regeringen att föreslå att användandet av genteknik på människor skall lagregleras. Förslaget innebär bl.a. förbud mot försök att utveckla metoder för att åstadkomma genetiska effekter som kan gå i arv.

Förslag om reformering av äldre- och handikappomsorgen föreläggs riksdagen. Primärkommunerna föreslås få ett samlat ansvar för service och vård för dessa grupper. Genom en starkare satsning på stöd i hemmet, alternativa boendeformer och hemsjukvård ökar välfärden.

Det är angeläget att fortsätta utbyggnaden av föräldraförsäkringen. När reformutrymme föreligger har denna reform högsta prioritet.

Regeringen kommer att föreslå en skärpning av jämställdhetslagen liksom åtgärder mot könsdiskriminerande reklam.

Barnomsorgens utbyggnad fortsätter. Förslag om statsbidrag till personalkooperativ föreläggs riksdagen.

En reformering av skolbarnsomsorgen förbereds.

Förändringar kommer att föreslås när det gäller styrningen av och ansvaret för skolan. Skolans omfattande regelverk förenklas. Kommunernas ansvar för skolan blir tydligare. Statens uppföljning och utvärdering utvecklas. Den statliga skoladministrationen halveras. Ett nytt skolverk bildas.

En parlamentarisk beredning av betygsfrågorna tillsätts, och arbetet med en ny läroplan för grundskolan inleds.

Gymnasieskolan reformeras. De yrkesinriktade utbildningarna förbättras. Insatserna inom vuxenutbildningen skall riktas främst till vuxna med kort utbildning. Samverkan mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen underlättas för att ge fler ungdomar och vuxna tillgång till kompetenshöjande utbildning.

Treårsprogrammet för forskning, kultur och högre utbildning fullföljs.

Den nationella mediepolitiken bör utformas i bredaste möjliga samförstånd mellan de politiska partierna. Regeringen kommer därför att inbjuda

riksdagens partier till en parlamentarisk beredning om den framtida mediepolitiken.

Arbetet med att stärka rättsväsendet fortsätter. Riksdagen föreläggs förslag rörande domstolsväsendet.

Möjligheterna att finna nya alternativ till frihetsstraff undersöks.

Ytterligare insatser för att stärka brottsoffrens ställning förbereds. Särskilda åtgärder planeras för att stärka skyddet för hotade och utsatta kvinnor.

Socialtjänstens möjligheter att ta hand om unga som begått brott förstärks. Förändringar föreslås i polislagens regler om frisläppande av unga som gripits för brott. En parlamentarisk utredning tillkallas med uppdrag att se över rättsväsendets och socialtjänstens ingripande när unga begår brott.

Bostadsbyggandet hålls uppe. Särskilda ansträngningar görs för att möta ungdomars behov av egen bostad.

Förslag till nytt bostadsfinansieringssystem föreläggs riksdagen.

Förslag framläggs som lägger ökat ansvar på producenter och materialtillverkare för skador som orsakas av dåligt material och felaktiga byggmetoder.

Miljöhänsyn måste genomsyra samhället och finnas med från början i all planering.

Arbetet för en god livsmiljö kräver ökat internationellt samarbete. Överenskommelsen för att rädda Östersjön följs upp med konkreta insatser. Förberedelser för en andra global miljökonferens pågår.

Arbetet i vårt land med att samordna och skärpa miljölagarna fortgår. Lagstiftningen skall utgå ifrån vad som är nödvändigt för hälsa och miljö. Ekonomiska styrmedel skall användas för att inrikta utvecklingen mot en bättre miljö.

Före sekelskiftet bör industriutsläppen ned till ofarliga nivåer. Gamla miljöskador saneras.

Varor och produkter skall göras rena från början. Farliga ämnen avvecklas eller begränsas kraftigt.

Jord- och skogsbruket skall anpassas till natur- och miljövårdens krav genom det pågående arbetet för att skapa bättre skydd för hotade arter, fjällnära skogar och våtmarker. Kulturlandskapet berikas.

Åtgärder sätts in för att göra trafiksystemet miljövänligt. Miljökraven för fordon skärps.

Sverige är ett bra land att leva och bo i.

I vårt land är demokratin djupt förankrad. Sysselsättningen är hög, välfärden utbyggd och tryggheten omfattande. Här är människorna välutbildade och industrin väl rustad. Här är naturen bättre skyddad än i något annat modernt industriland.

Över detta känner vi stolthet. Vi vill värna uppnådda framgångar, men vi vill också gå vidare, förnya och förbättra Sverige. För att klara detta krävs att många är beredda att ta gemensamt ansvar.

De uppgifter vi står inför i vårt land får emellertid inte undanskymma att Sverige är en del av en större gemenskap som kräver också våra insatser.

1990-talets uppgift är att ställa om till en ekologiskt uthållig livsform. I

Sverige finns goda förutsättningar att visa att god miljö kan förenas med välstånd och full sysselsättning.

Vi svenskar kan nu visa att människor kan leva och utvecklas i frihet och trygghet och samtidigt värna naturen till gagn för framtida generationer.

4 § Ceremonin avslutades kl. 15.03.

Vid protokollet

GUNNAR GRENFORS

/Gunborg Apelgren

Program för öppnandet av riksmötet 1990/91 tisdagen den 2 oktober 1990 kl 14.00

Musik under samlingen

FANFAR

KUNGSSÅNGEN

HUMORESK
av Tor Aulin
med Kammarorkestern
violinsolo Peter Olofsson

LYRIK
läses av
Margaretha Krook
och Max von Sydow

ANDANTE ur Chitra op 43
av Wilhelm Stenhammar
med Uppsala Kammarsolister

TALMANNEN

HANS MAJESTÄT KONUNGEN

FANFAR

L'USELLO ESCO 1990
av Lars Ekström
med Talekvartetten

STATSMINISTERN

HUMORESQUE nr VI op 89:4
av Jean Sibelius
med Kammarorkestern
violinsolo Peter Olofsson

DU GAMLA, DU FRIA

GIGA ur Suite Barocco op 23
av Kurt Atterberg
med Kammarorkestern

Innehållsförteckning

Tisdagen den 2 oktober

Kl. 11.00

1 § Välkomstord 1
Talmannen
2 § Nya riksdagsledamöter m.m. 2
3 § Återkomst 3
4 § Ledigheter m.m. 3
5 § Upprop 3
6 § Kammarens sammansättning 3
7 § Avsägelser 12
8 § Anmälan om kompletteringsval till vissa utskott 12
9 § Meddelande om kammarens arbete 13
Talmannen
10 § Bordläggning 14
11 § Anmälan om interpellationer
1990/91:1 av Carl Frick (mp) om utländska besök med kärnvapenbestyckade fartyg 14
1990/91:2 av Pär Granstedt (c) om statliga bostadslån till ålderdomshem 15
1990/91:3 av Carl Frick (mp) om bilavgifter 15
1990/91:4 av Per Gahrton (mp) om Sverige och EG 16
1990/91:5 av Carl Frick (mp) om momsen och kollektivtrafiken 18
1990/91:6 av Sten Andersson i Malmö (m) om socialbidrag... 19
1990/91:7 av Annika Åhnberg (v) om matpriserna 19
1990/91:8 av Gudrun Schyman (v) om kommunens ekonomi och den sociala omvårdnaden 20
1990/91:9 av Jan-Olof Ragnarsson (v) om invandrarverkets handläggningstider 21
1990/91:10 av Margó Ingvardsson (v) om föräldraförsäkringen 22
1990/91:11 av Martin Olsson (c) om sysselsättnings- och befolkningsproblem i Västernorrlands län 22
1990/91:12 av Sten Andersson i Malmö (m) om kollektiva hemförsäkringar 26
1990/91:13 av Margó Ingvardsson (v) om sjukvården och landstingens ekonomi 27
1990/91:14 av Jan-Erik Wikström (fp) om biståndspolitiken och demokratimålet 27
1990/91:15 av Karin Israelsson (c) om åtgärder för att minska antalet fängelsestraff för unga lagöverträdare 29
1990/91:16 av Gullan Lindblad (m) om flyktingpolitiken..... 32
1990/91:17 av Gullan Lindblad (m) om invandringspolitiken.. 32
1990/91:18 av Larz Johansson (c) om högskoleutbildningen .. 33

1990/91:19 av Bo Hammar (v) om den s.k. Catalinaaffären .. 34
1990/91:20 av Rune Thorén (c) om momsbefrielse för kollektivtrafik 35
1990/91:21 av Pär Granstedt (c) om bristen på bostäder 35
1990/91:22 av Martin Olsson (c) om legitimation av naprapater 36
1990/91:23 av Lars Ernestam (fp) om försurningsskador på kulturmiljön 39
1990/91:24 av Bengt Westerberg (fp) om AP-fondernas placeringsrätt 40
12 § Anmälan om frågor
1990/91:1 av Åsa Domeij (mp) om Världsbankens miljökonsekvensbeskrivningar 41
1990/91:2 av Karl-Gösta Svenson (m) om användningen av medel från allmän investeringsfond 42
1990/91:3 av Sören Lekberg (s) om uttaget av investeringsavgiften 42
1990/91:4 av Karl-Gösta Svenson (m) om övergångsproblem vid skatteomläggningen 42
1990/91:5 av Gullan Lindblad (m) om den treåriga försöksutbildningen vid vårdgymnasium 43
1990/91:6 av Gullan Lindblad (m) om statsbidrag till kyrkans barnomsorg 43
1990/91:7 av Annika Åhnberg (v) om förpackningar 44
1990/91:8 av Håkan Hansson (c) om löntagarfondernas aktieplaceringar 44
1990/91:9 av Jan-Erik Wikström (fp) om behandlingen av ansökningar om visum 44
1990/91:10 av Birger Rosqvist (s) om återöppnande av BB i Oskarshamn 45
1990/91:11 av Ing-Britt Nygren (m) om momsen och recipientkontrollen 45
1990/91:12 av Gudrun Schyman (v) om exporten av kvicksilveravfall till Spanien 46
1990/91:13 av Margó Ingvardsson (v) om s.k. pedagogiska måltider och skattereformen 46
1990/91:14 av Jan Jennehag (v) om åtgärder mot militära olyckor 46
1990/91:15 av Gudrun Schyman (v) om socialtjänsten och vården av kriminella ungdomar m.m. 46
1990/91:16 av Gudrun Schyman (v) om förmedlingen av jourfosterhem 47
1990/91:17 av Annika Åhnberg (v) om olämpliga förpackningar 47
1990/91:18 av Berith Eriksson (v) om utbyggnaden av barnomsorgen 47
1990/91:19 av Viola Claesson (v) om kollektivtrafiken och beskattningen 48
1990/91:20 av Martin Olsson (c) om promilleregler vid framfö-

rande av båt ... 48
1990/91:21 av Jan-Erik Wikström (fp) om närradion ... 48
1990/91:22 av Erling Bager (fp) om hembudsskyldigheten för bostadsrätter ... 49
1990/91:23 av Barbro Sandberg (fp) om rätten till pensionstillskott ... 49
1990/91:24 av Bengt Westerberg (fp) om den svenska flyktingpolitiken ... 50
1990/91:25 av Åke Wictorsson (s) om åtgärder för att motverka vissa effekter av det höjda bensinpriset ... 50
1990/91:26 av Daniel Tarschys (fp) om tidpunkten för en tobakspolitisk proposition ... 50
1990/91:27 av Ingrid Ronne-Björkqvist (fp) om kontaktförmedlingen av utländska kvinnor ... 51
1990/91:28 av Barbro Westerholm (fp) om tidpunkten för en tobakspolitisk proposition ... 51
1990/91:29 av Daniel Tarschys (fp) om en mer aktiv alkoholpolitik ... 51
1990/91:30 av Bertil Måbrink (v) om förhandlingarna för fred i Cambodja ... 51
1990/91:31 av Bertil Måbrink (v) om åtgärder för att skydda Brasiliens gatubarn ... 52
1990/91:32 av Martin Olsson (c) om rattfylleribrotten ... 52
1990/91:33 av Anne Wibble (fp) om de statliga företagen ... 53

Kl. 14.00

1 § Lyrik ... 55
2 § Öppnande av riksmötet ... 59
Talmannen
Hans Majestät Konungen
3 § Regeringsförklaring ... 60
Statsminister Ingvar Carlsson
Program ... 67

gotab 97038, Stockholm 1990